

SIKAJOKI

Kangastuulen tuulivoimapuiston muinaisjäännösten täydennysinventointi 2016

Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa

Tilaja: Ramboll Finland Oy

Sisältö

Perustiedot	2
Yleiskartta	3
Tutkimus	3
Tulos	5

Kansikuva: Tutkimusalueetta Moisasenhaudan koillispuolella. Kuvattu kaakkoon.

Perustiedot

Alue: Siikajoki, Kangastuulen tuulivoimapuisto Revonlahden länsipuolella.

Tarkoitus: Täydentää alueella vuosina 2013- 2015 tehtyjä muinaisjäännösinventointeja. Tutkia ne suunnitellut voimalapaikat, sekä huoltotiet ja maakaapelinjaukset joiden maastoa ei ole tarkastettu aikaisemmissa inventoinneissa ja jotka sijaitsevat maastoissa, joista voi periaatteessa olla löydettävissä kiinteitä muinaisjäännöksiä.

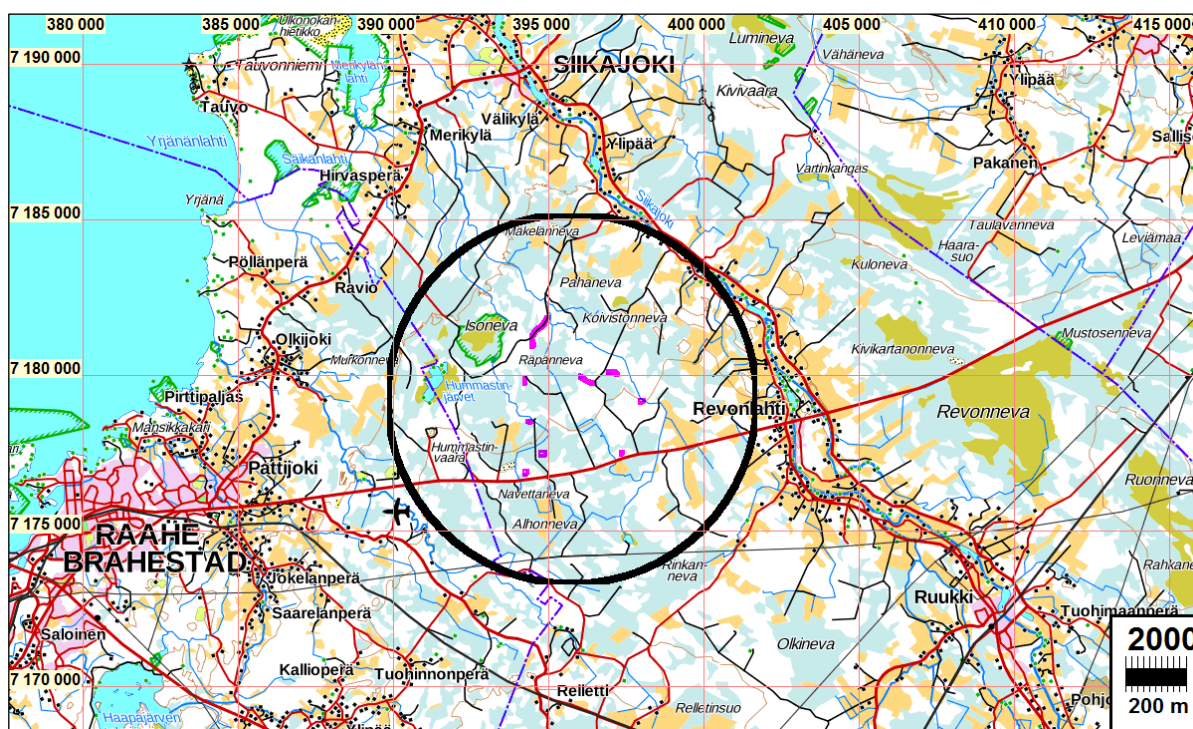
Kustantaja: Ramboll Finland Oy.

Aiemmat tutkimukset: Jussila ja Sepänmaa 2013 inventointi, Jussila ja Sepänmaa 2014 inventointi, Jussila, Tiainen ja Sepänmaa 2015 inventointi.

Tekijät: Mikroliitti Oy, Hannu Poutiainen ja Timo Sepänmaa.

Kenttätyöaika: 28.7.2016.

Tulokset: Täydennysinventoinnissa alueella ei havaittu uusia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Tutkittava alue sijaitsee mustan ympyrän sisällä.

Selityksiä: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN koordinaatistossa (Euref). Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta kesällä 2016 ellei toisin mainittu. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Muinaisjäännöstiedot on tarkastettu muinaisjäännösrekisteristä 7/2016. Valokuvat digitaalisia. Valokuvat ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaajat: Hannu Poutiainen ja Timo Sepänmaa.

Yleiskartta

Tumma vihreä viiva = vuoden 2013 inventoinnin tutkimusalueen raja.

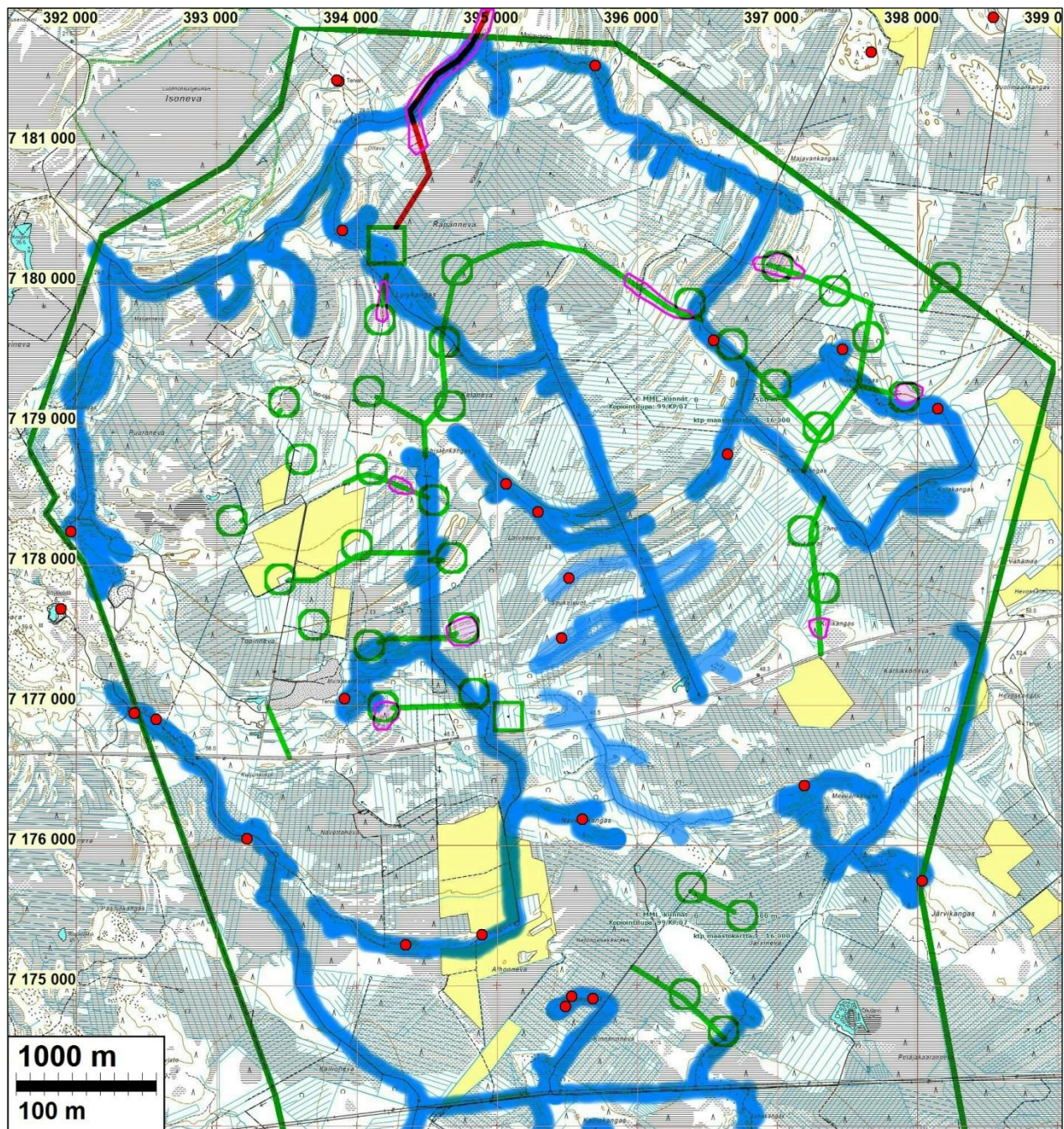
Vihreä = suunnitellut tuulivoimalapaikat, sähköasemat ja uudet tielinjaukset.

Punainen viiva = sähkönsiirtolinja (maakaapeli).

Sininen = aiempina vuosina (2013-2015) maastossa tarkastetut alueet.

Sinipunainen = vuoden 2016 täydennysinventoinnissa maastossa tarkastetut alueet.

Punaiset pallot = kiinteä muinaisjäännös.

Tutkimus

Kangastuuli Oy on suunnitellut tuulivoimapuiston rakentamista Siikajoelle Revonlahden kylän länsipuolelle pääosin valtatie 8:n pohjoispuolelle – neljä voimalaa sijoittuu valtatie eteläpuolelle. Tuulivoimapuistoon suunnitellaan rakennettavaksi 33 tuulivoimalaa, sähköasemat, niihin liit-

tyviä huoltoteitä, sekä maakaapeleita ja sähkönsiirtolinja. Alueen tuulivoimapuistohankkeisiin liittyen Mikroliitti Oy teki alueella muinaisjäännösinventointeja vuosina 2013 - 2015. Alueella tehtyjen muinaisjäännösinventointien jälkeen hankkeen suunnitelmat ovat muuttuneet siinä määrin, että hankkeen konsulttina toimiva Ramboll Finland Oy tilaisi voimalapaikkojen, huolto-ten ja maakaapelilinjojen alueiden muinaisjäännösten täydennysinventoinnin Mikroliitti Oy:ltä. Hannu Poutiainen ja Timo Sepänmaa tekivät täydennysinventoinnin maastotyön 28.7.2016 tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa.

Vuoden 2013 tutkimuksessa (*Siikajoki Revonlahden tuulipuiston muinaisjäännösinventointi 2013, Jussila & Sepänmaa, Mikroliitti Oy*) tehtiin muinaisjäännösinventointi kahden alueelle suunnitellun tuulivoimapuiston hankealueella. Tuolloin ei ollut tietoa alueelle tulevien voimaloiden, ten tai maakaapeleiden sijoittumisesta. Ennen inventointeja alueelta tunnettiin yksi kiinteä muinaisjäännös, vuoden 2013 muinaisjäännösinventoinnissa löytyi 28 ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä, pääasiallisesti kivikautisia asuinpaikkoja ja historiallisen ajan tervahautoja sekä hiilimiiluja.

Vuoden 2014 tutkimuksessa *Siikajoki Revonlahden tuulipuisto ja Ruukin sähköaseman välisen uuden voimajohtokäytävän muinaisjäännösinventointi 2014 (Jussila & Sepänmaa, Mikroliitti Oy)* tarkastettiin voimajohtokäytävä- linjaus, eikä sillä todettu kiinteitä muinaisjäännöksiä. Tämä inventointi ei ulottunut nyt täydennysinventoidun Kangastuulen tuulivoimapuiston alueelle.

Vuoden 2015 inventoinnissa *Siikajoki Karhunkangas tuulivoimapuiston sekä sähkösiirtolinjojen muinaisjäännösinventointi 2015 (Jussila, Tiainen & Sepänmaa, Mikroliitti Oy)* tarkastettiin Kangastuulen tuulivoimapuiston keskelle sijoittuvan Karhunkankaan tuulipuiston alueelle suunnitellut voimalapaikat ja maakaapelilinjat sellaisilla alueilla, jotka sijaitsevat aikaisemmissa inventoineissa tarkastamattomilla kuivan maan alueilla. Inventoinnissa löytyi kaksi ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä, hiilimiilu ja tervahauta.

Vuosien 2013–2015 muinaisjäännösinventointien raporteissa on esitetty tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin alueen maastonkuvaus, vesistöhistoria, tutkimushistoria, sekä alueella sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset.

Vuoden 2016 täydennysinventoinnissa tarkastettiin ne Kangastuulen tuulivoimapuiston rakennettaviksi suunnitellut kuivan maan maastot joita ei aiemmissa inventoinneissa ole paikan päällä tutkittu. Tuulivoimapuiston maasto on pääasiallisesti tasaista suota ja kosteapohjaista tasaista suometsää, mistä maastotyypeistä muinaisjäännöksiä ei yleensä ole löydettävissä. Maastotyö keskittyi siis kuivan maan alueille. Koko aluetta - myös suomaastoja - tarkasteltiin Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta laaditun maastomallin avulla.

Maastotyössä käytiin läpi kaikki rakennettavaksi (voimala-alueet, uudet tiet, sähkönsiirtolinjat) suunnitellut maastot, joita ei aiemmin ole katsottu ja jotka kartan ja laserkeilausaineiston perusteella ovat kuivaa maata – useimmiten ns. kaaroja, hiekkamaaperäisiä suosta hieman kohoavia muinaisia dyynejä tai särkkiä ja joitain moreenipohjaisia suosta kohoavia alueita.

Tarkastettuja maastoja Tihistenkankaan lounaispuolella (vas) ja Kivikankaalla (oik).

Maastoa Kivikankaalla (vas) ja Moisasenhaudan eteläpuolella (oik.)

Maastossa kahden arkeologin ryhmä tarkasti aluetta silmänvaraisesti kaiken ikäisten ja tyyppisten muinaisjäännösten havaitsemiseksi. Maanalaisten muinaisjäännösten havaitsemiseksi – (tällä alueella niitä voivat olla esihistorialliset asuin- ja leiripaikat) tehtiin paikoin käsikairauksia, sekä satunnaista koekuopitusta.

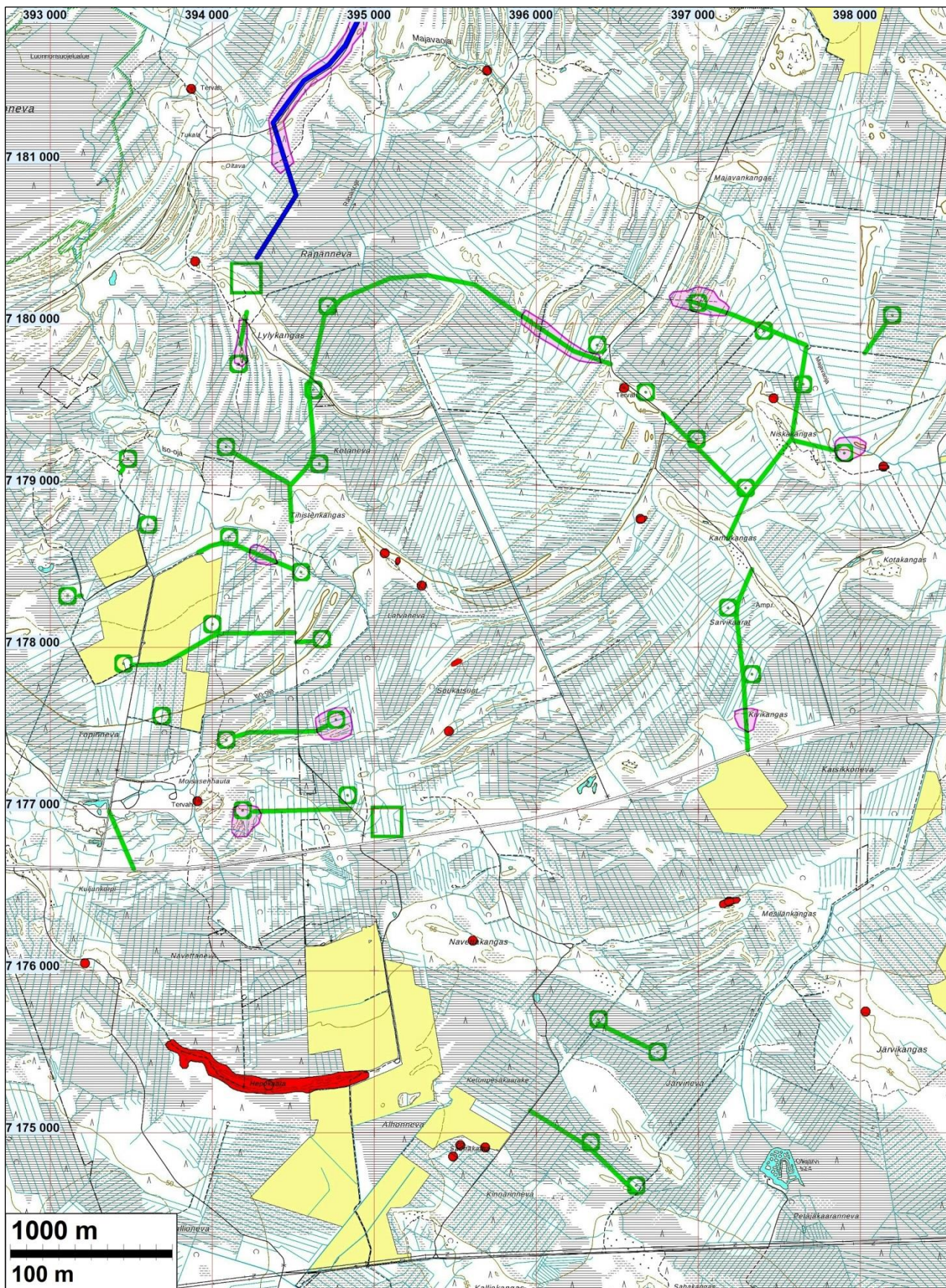
Tulos

Kangastuulen tuulivoimapuistossa tehdyssä täydennysinventoinnissa ei todettu uusia, ennestään tuntemattomia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Tuulipuiston aluetta on nyt kahteen kertaan varsin perusteellisesti tarkasteltu maanmittauslaitoksen laserkeilausaineiston avulla (v. 2013, osin v. 2015 ja uudestaan tarkemmalla resoluutiolla v. 2016). Kaikki laserkeilausaineistosta laaditussa maastomallissa havaitut vähänkin arkeologin kiinnostusta herättävät maastonmuodot ja mahdolliset maarakenteet on koko hankealueella tarkastettu paikan päällä. Tuulipuiston kaikki kuivalla maalla (siis muualla kuin tasaisessa suomaastossa) sijaitsevat rakennettavaksi tulevat maastot on tarkastettu paikan päällä. Tasaiseen suomaastoon - suometsään – sijoittuvia voimalapaikkoja ja tielinjoja ei ole maastossa kattavasti tarkastettu, koska ne ovat mm. paikan päällä tehtyjen havaintojen sekä tietämyksen mukaisesti arkeologisesti mielenkiinnostomia eikä niiltä ole mahdollista löytää kiinteitä muinaisjäännöksiä.

10.8.2016

Hannu Poutiainen
Timo Sepänmaa

V. 2016 maastossa tarkastetut alueet sinipunaisella. Voimalapaikat, sähköasemat ja uudet tie- ja kaapelilinjat vihreällä. Sähkönsiirtolinja (maakaapeli) sinisellä. Alueen muinaisjännökset punaisella.